

Rada mládeže Žilinského kraja

Mládež v obci ZUBROHLAVA

Analýza stavu miestnej mládežníckej politiky

Rok 2017

Obsah

1. Základné informácie o projekte	3
2. Základné informácie o obciach zapojených do projektu	3
3. Metódy zisťovania informácií.....	3
4. Zrealizované aktivity na zistenie reálneho stavu	5
5. Analýza, odporúčania a závery	6
5.1 Ľudské zdroje.....	6
5.2 Podpora aktívneho občianstva a participácie.....	7
5.3 Podpora dobrovoľníctva mladých	8
5.4 Podpora neformálneho a formálneho vzdelávania	8
5.5 Podpora zamestnanosti mladých ľudí	9
5.6 Podpora tvorivosti a podnikavosti mládeže	10
5.7 Podpora mobility mladých ľudí	11
5.8 Podpora zdravia a zdravého životného štýlu.....	11
5.9 Sociálne začlenenie vylúčených skupín mladých ľudí.....	12
5.10 Podmienky pre voľnočasové aktivity	12
5.11 Financovanie práce s mládežou.....	12
5.12 Odporúčania	14
5.13 Závery zo stretnutí mladých ľudí a dôležitých dospelých.....	15
Organizácia realizujúca projekt	16

1. Základné informácie o projekte

Rada mládeže Žilinského kraja na prelome rokov 2016/2017 realizovala v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020 Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky analýzu zameranú na zistenie stavu napĺňania aktuálnej národnej stratégie pre mládež na miestnej úrovni. Analýza bola zameraná na špecifickú skupinu vidieckej mládeže v štyroch obciach mikroregiónu Biela Orava. Uvedený mikroregión bol vybraný z dôvodu pozitívnej prognózy vývoja obyvateľstva. Podľa Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025 (INFOSTAT, 2008) bude mať mikroregión Biela Orava, ktorý tvoria obce okresu Námestovo v roku 2025 najmladšie obyvateľstvo (priemerný vek 36,1 rokov), s najväčším zastúpením detskej zložky do 15 rokov (66%).

Zároveň okres Námestovo patrí dlhodobo medzi okresy s najväčším prírastkom obyvateľstva.

Do projektu boli zaradené obce: Oravská Polhora, Zubrohlava, Oravské Veselé a Beňadovo, ktoré ležia blízko hraníc s Poľskou republikou. V roku 2016 v týchto obciach žilo vo veku 0-30 rokov 5 514 mladých ľudí, čo tvorilo 53,86 % z celkového obyvateľstva.

2. Základné informácie o obciach zapojených do projektu

V obci žije **2 258 obyvateľov**. Z toho **mladých ľudí** od 0- 30 rokov je **1 055**, čo činí **46,70%** z celkového počtu obyvateľstva.

vek:	0-5 rokov	6-9 rokov	10-14 rokov	15-18 rokov	19-30 rokov	celkový počet obyvateľov v obci
počet	183	169	121	144	438	2258

Je tu zriadená Základná škola s materskou školou, ktorú navštevuje 386 detí a mladých ľudí. Mnoho mladých ľudí nad 15 rokov navštevuje stredné školy v blízkom meste Námestovo.

V obci pôsobia 2 mládežnícke organizácie: NODAM- združenie detí a mládeže a eRko- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí. Okrem nich sa mládeži v obci venuje aj Telovýchovná jednota SOKOL, ktorá je zameraná na futbal, divadelný súbor Omladina, Folklórna spevácka skupina Plátenník, Dobrovoľný hasičský zbor, Klub športovej kynológie, miestne občianske združenie ZUBOR, Základná organizácia Slovenského zväzu chovateľov poštových holubov, Zubrohľavské struny- neformálna skupina. V obci zaznamenávajú v poslednom období rozšírenú výstavbu rodinných domov, ktoré budú využívať mladé rodiny z obce, okolitých obcí aj z priľahlého mesta Námestovo.

Vedenie obce tvorí 9 poslancov, z ktorých 2 sú vo veku do 30 rokov. Starostom obce je Pavol Bugel.

Viac informácií o obci nájdete na www.zubrohlava.eu

3. Metódy zisťovania informácií

Informácie potrebné k celkovej analýze sme získavali v štyroch krokoch, ktoré boli realizované v každej obci:

- a/ **pracovné stretnutia a okrúhle stoly s vedením obce, starostom, poslancami a dôležitými dospelými, ktorí sa v obci venujú práci s mládežou.**

Okrúhle stoly boli zamerané na hľadanie odpovedí na otázky:

1. Aké možnosti trávenia voľného času majú mladí ľudia vo vašej obci? Čo využívajú najviac? Čo nevyužívajú? Čo im chýba?
2. Akou formou sa v obci realizuje neformálne vzdelávanie (mimo školy)?
3. Ľudské zdroje v oblasti práce s mládežou: Kto sa venuje práci s mládežou v obci? Máte dost' pracovníkov s mládežou?
4. Realizuje obec nejaké aktivity na podporu dobrovoľníctva mladých ľudí v obci?
5. Existuje v obci nejaká forma grantových schém, finančných programov, VZN o podpore aktivít občanov? Podporujú prácu s mládežou aj nejakí sponzori?
6. Akým spôsobom sa mladí ľudia môžu dozvedieť informácie o dianí v obci? (spôsob zverejňovania informácií)
7. Do akej miery sa mladí ľudia vo vašej obci zaujímajú o veci verejné? Realizuje obec nejaké aktivity, ktoré podporujú záujem mladých ľudí o veci verejné (participáciu a aktívne občianstvo)?
8. Máte v obci obecnú radu mládeže alebo podobné zoskupenie? (Myslí sa zoskupenie, kde mladí pôsobia s cieľom koordinovať spoluprácu rôznych záujmových skupín a vzájomnú spoluprácu prípr. poradný mládežnícky orgán starostu).
9. Máte v obci nejaké typy sociálne vylúčených mladých ľudí? Ak áno, aké? Čo podniká obec na ich začlenenie sa?
10. Aké sú možnosti zamestnania mladých ľudí vo vašej obci počas štúdia, po skončení školy...? (brigády)
11. Pôsobia v obci mladí podnikatelia? Aké majú podmienky? V čom podnikajú? Existuje spolupráca medzi samosprávou a podnikateľmi?
12. Do akej miery mladí ľudia vo vašej obci presadzujú zdravý životný štýl? Aké sú najväčšie riziká zdravého životného štýlu mladých ľudí? Čo robí samospráva pre podporu zdravého životného štýlu mladých ľudí?
13. Do akej miery majú mladí ľudia z vašej obce možnosť cestovať/študovať/pracovať v zahraničí?
14. Koľko poslancov do 30 rokov má vaše zastupiteľstvo + Komisie Obecného zastupiteľstva + Obecná rada (ak existuje)?
15. Aké percento zapojenia sa mladých ľudí do volieb miestnej samosprávy bolo v posledných voľbách vo vašej obci? (ak je známe)
16. Čo vnímate ako 3 najväčšie problémy mladých ľudí vo vašej obci?
17. Čo konkrétne očakávate od mladých ľudí?
18. Aké sú vaše plány v práci s mládežou do budúcnosti? Ako by podľa Vás mala vyzeráť spolupráca samosprávy s mládežou o 10 rokov?

b/ **analýza existujúcich dokumentov a prijatých opatrení, ktoré v obci riešia kvalitu života mladých ľudí,**

c/ **fokusové skupiny:**

- **prvá skupina za účasti mladých ľudí vo veku do 30 rokov**

Mladí ľudia vyjadrovali svoje odpovede na otázky:

1. Na čo si vo svojej obci najviac hrdý?
2. Čo Ti v obci najviac chýba?
3. Keby si bol starostom/poslancom obecného zastupiteľstva, ktoré 3 veci by si zmenil/riešil ako prvý?
4. Aké sú podľa teba 3 najväčšie problémy, s ktorými sa stretávajú mladí ľudia vo vašej obci?

5. Vypíš čo najviac možností trávenia voľného času vo vašej obci.

- **druhá skupina za účasti mladých ľudí a dôležitých dospelých**

Úlohou tejto fokusovej skupiny bolo zosúladiť názory mladých aj dôležitých dospelých na základné problémy a pomenovať výzvy, ktoré sú v obci pri práci s mládežou.

d/ prieskum, ktorého cieľovou skupinou boli mladí ľudia z obce vo veku 12-30 rokov

Sledované oblasti vychádzali zo Stratégie SR pre mládež na roky 2014 – 2020 s rozšírením o tému týkajúcu sa ľudských zdrojov a financovania práce s mládežou.

Sledované oblasti pri analýze:

1. Ľudské zdroje,
2. Podpora aktívneho občianstva a participácie,
3. Podpora dobrovoľníctva mladých,
4. Podpora neformálneho a formálneho vzdelávania,
5. Podpora zamestnanosti mladých ľudí,
6. Podpora tvorivosti a podnikavosti mládeže,
7. Podpora mobility mladých ľudí,
8. Podpora zdravia a zdravého životného štýlu života,
9. Sociálne začlenenie vylúčených skupín mladých ľudí,
10. Podmienky pre voľnočasové aktivity,
11. Financovanie mládežníckej činnosti.

4. Zrealizované aktivity na zistenie reálneho stavu

Počas projektu boli v regióne zrealizované

a/ stretnutia :

1. Okrúhle stoly so starostami, poslancami a dôležitými dospelými, ktorí pracujú v obci s mládežou. Na stretnutiach sa zúčastnilo spolu 9 osôb.
2. Fokusové skupiny, kde sa na 2 stretnutia stretli mladí ľudia vo veku do 30 rokov v počte 23 osôb a na ďalšom stretnutí sa stretli mladí ľudia a dôležití dospelí v počte 20 osôb.

b/ prieskum:

Odpovede na otázky prieskumu zaslalo 110 mladých ľudí vo veku od 12- 30 rokov.

c/ analýza dokumentov

V každej obci bola zrealizovaná analýza Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ako dokumentu, ktorý sa okrem iného dotýka aj práce s mládežou.

5. Analýza, odporúčania a závery

Vízia obce Zubrohlava podľa Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zubrohlava na roky 2016 - 2022

„Obec Zubrohlava je dynamicky rozvíjajúcou sa obcou s mladým obyvateľstvom. Plne využíva blízkosť okresného mesta a poskytuje plnohodnotné príležitosti pre život na dedine. Ťaží zo svojej výhodnej polohy, dobrej dostupnosti a dostatku pozemkov vhodných pre bytovú výstavbu. Má rozvinutý podnikateľský sektor v oblasti výroby a služieb s dostatkom pracovných príležitostí. Obyvatelia majú vytvorené vhodné podmienky pre rozvoj športu a voľnočasových aktivít, zachovávanie kultúry a tradícií.“

5.1 Ľudské zdroje

Cez fokusové skupiny s mladými ľuďmi a okrúhle stoly so zástupcami zastupiteľstva aj osobami, ktoré sa venujú nejakým aktivitám s mládežou sa zistilo, že v obci s mladými ľuďmi pracujú miestni nadšenci ako dobrovoľníci. Vo väčšine ide o dospelé osoby v rôznom veku. Dobrovoľníci pracujú s mládežou v miestnom futbalovom klube, hasičskom zbore, divadelnom súbore Omladina a folklórnom súbore Plátenník. Deťom a mládeži v obci sa venujú aj niektorí pedagógovia z miestnej základnej školy v mimoškolskej činnosti. Dôležitou súčasťou obce sú dobrovoľníci, ktorí pracujú popri miestnej Cirkvi pre farský mládežnícky spevokol, mládežnícke organizácie: NODAM- združenie detí a mládeže a eRko- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí.

Za posledné roky sa v obci znižuje počet dobrovoľníkov ochotných venovať sa práci s mládežou.

Obec nemá zriadenú pozíciu samostatného pracovníka s mládežou na plný ani na čiastkový úväzok.

V prieskume sa 75% mladých ľudí vyjadrilo, že prácu s mládežou v obci by zlepšilo zriadenie platenej pozície osoby, ktorá bude mať vo svojej agende prácu s mládežou. Polovica mladých ľudí pozná dobrovoľníkov, ktorí pracujú v nejakej miestnej organizácii venujúcej sa mládeži.

Graf 1 – Zubrohlava

Myslíš si, že by v obci mala byť platená osoba, ktorá sa bude venovať mladým ľuďom a témam, ktoré ich trápia?

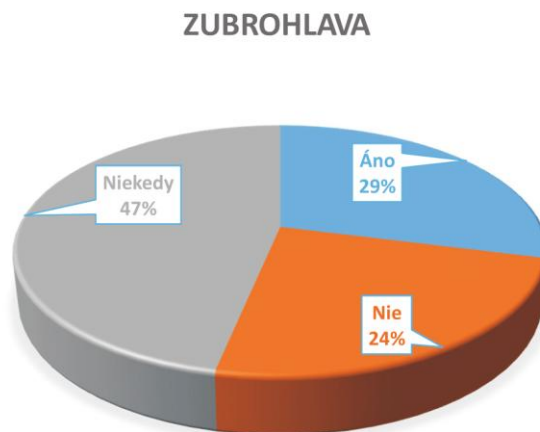
5.2 Podpora aktívneho občianstva a participácie

V obci sa téme aktívneho občianstva mladých ľudí a jej participácii venovala veľmi malá pozornosť. Mladí ľudia sa k nejakým informáciám o dianí v obci dozvedali z obecnej webovej stránky, miestneho rozhlasu, prípadne z časopisu Zubríček. Väčšinou sa dané informácie týkali realizovaných aktivít. Pretože sa téme záujmu mladých ľudí o veci verejné venovala minimálna pozornosť, v súčasnosti sa mladí ľudia nezaujímajú o participáciu. Nemajú základné informácie: ako funguje samospráva, kto má aké kompetencie, ako sa tvorí rozpočet, aké by boli ich možnosti podieľať sa na veciach verejných. Sú znechutení z toho, že sa podľa ich názoru v obci dlhodobo nič nemení k pozitívnemu. Nikdy nezažili to, aby niekto zo zodpovedných v obci stál o ich názor. A ak sa im podarilo ho aj nejakým vyjadriť, nikto sa ním nezaoberal. Hlavnou príčinou tejto situácie je neexistujúca alebo minimálna komunikácia samosprávy a mladých ľudí navzájom.

Z prieskumu vyplynulo, že len 29% mladých ľudí sa pravidelne zaujíma o to, čo robí obecné zastupiteľstvo a starosta, 47% sa zaujíma občas a 24% sa o to vôbec nezaujíma. Až 53% mladých ľudí sa vyjadrilo, že nemá možnosť pripomienkovať materiály, ktoré schvaľuje obecné zastupiteľstvo, no chceli by. Iba 1% mladých má už skúsenosť s pripomienkovaním materiálov. Viac ako polovica mladých ľudí pozná v obci poslanca, ktorý sa zaujíma o mládež a jej potreby.

Graf 2 – Zubrohlava

Zaujímaš sa o to, čo robí obecné zastupiteľstvo a starosta?

Graf 3 – Zubrohlava

Máš možnosť pripomienkovať materiály, ktoré schvaľuje obecné zastupiteľstvo?

5.3 Podpora dobrovoľníctva mladých

Dobrovoľníctvo je téma, ktorá je v obci známa a vo väčšine sa spája s osobami vo veku nad 30 rokov, ktoré vedú záujmové športové a kultúrne skupiny. Títo dobrovoľníci v skupinách majú aj mladých ľudí, ktorých nevedú k aktívnemu dobrovoľníctvu, skôr ich zapájajú do programov a hier. Pred niekoľkými rokmi sa dobrovoľníctvo spájalo aj s mladými dobrovoľníkmi, ktorí pracovali pre eRko- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, no v súčasnosti je aktivita tejto mládežníckej organizácie na ústupe a tým aj téma mládežníckeho dobrovoľníctva. Ak sa pri nejakej aktivite objavia mladí dobrovoľníci je to ojedinelý prípad.

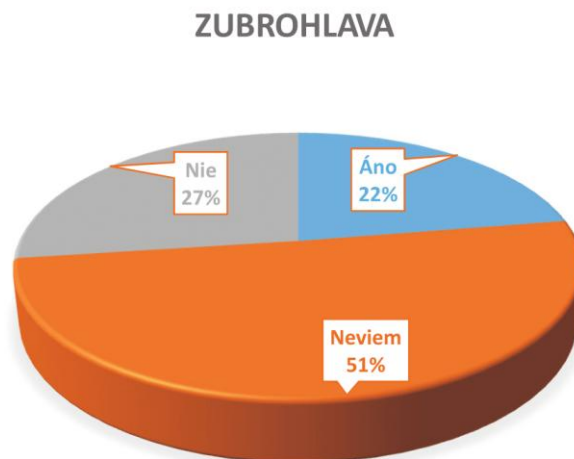
V obci sa nerealizujú aktivity na podporu dobrovoľníctva a chýba aj oceňovanie tých dobrovoľníkov, ktorí pracujú.

Na podporu dobrovoľníckej činnosti samospráva prijala Všeobecno-záväznú nariadenie obce Zubrohlava 3/2016, kde je možné cez predloženú žiadosť získať dotáciu z rozpočtu obce na aktivity dobrovoľníkov. Túto možnosť využívajú väčšinou dobrovoľníci nad 30 rokov. Dôvodom je neznalosť veľkého počtu mladých ľudí o tejto možnosti. Medzi ďalšie možnosti, ktoré môžu dobrovoľníci využívať na aktivity patrí bezplatné používanie miestneho kultúrneho domu.

Z prieskumu vyplýva, že 51% mladých ľudí z obce nevie, či obec nejakou formou podporuje mladých dobrovoľníkov, 27% si myslí, že nie a 22% tvrdí, že obec mladých dobrovoľníkov podporuje predovšetkým finančne a poskytnutím priestorov.

Graf 4 Zubrohlava

Podporuje obec nejakou formou mladých dobrovoľníkov?

5.4 Podpora neformálneho a formálneho vzdelávania

Formálne vzdelávanie sa v obci realizuje v miestnej Základnej škole s materskou školou. Popri škole funguje aj školský klub detí. Škola má bohatú činnosť, kde okrem získavania vedomostí sa pedagógovia venujú aj možnostiam, ktoré poskytuje Erasmus +. Umožňujú časti žiakom cestovať do zahraničia s cieľom získať nové kompetencie. Tu mladí ľudia zažívajú prepojenie formálnych a neformálnych metód vzdelávania.

V obci pôsobí mládežnícka organizácia NODAM- združenie detí a mládeže, ktorá sa systematicky venuje malej skupinke mladých ľudí. Občas sa realizujú stretnutia, ktoré realizuje eRko- Hnutie

kresťanských spoločenstiev detí. Systematické stretávanie sú ponúkané aj mladým ľuďom, ktorí sa pripravujú na birmovku, ktorú realizuje miestna Cirkev. Na týchto všetkých stretnutiach sa využívajú metódy neformálneho vzdelávania, ktoré vedú hlavne k získaniu vedomostí a k zmene postojov v náboženskej oblasti. Pravidelné stretnutia majú aj mladí ľudia, ktorí sú členmi miestneho futbalového klubu zameraného na športové zručnosti.

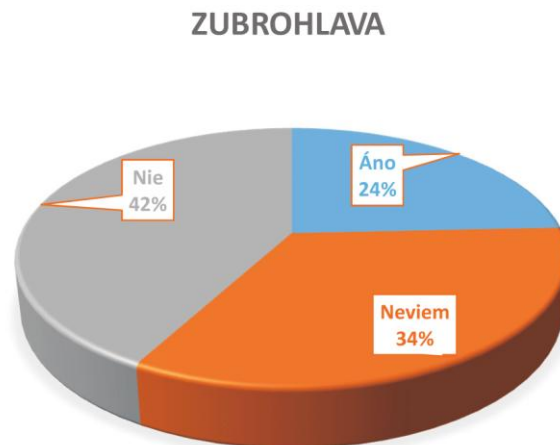
Väčšina mladých ľudí pod pojmom vzdelávanie vidí aktivity školy. Neformálne vzdelávanie im nič nehovorí a málokto z nich o takej možnosti počul. Vedia vymenovať prípady informálneho učenia sa. Až 61% mladých ľudí tvrdí, že sa nezúčastnilo žiadnej aktivity, kde by boli používané metódy neformálneho vzdelávania. Tí, čo boli zapojení do neformálneho vzdelávania mimo vyučovania využili možnosti ponúkané mládežníckymi organizáciami pôsobiace mimo obce cez Radu mládeže Žilinského kraja a organizáciu DOMKA- Združenie saleziánskej mládeže. V rámci obce išlo o aktivity cez Erasmus+, organizáciu NODAM- združenie detí a mládeže a v minulosti aj cez eRko- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí.

Kvôli nízkej informovanosti o možnostiach naučiť sa niečo nové mimo územia školy 76% mladých ľudí tvrdí, že nemá možnosti rozvíjať svoje vedomosti, zručnosti a postoje alebo o týchto možnostiach nevie. Len 24% mladých ľudí tvrdí, že v rámci obce majú možnosť zúčastňovať sa aktivít, kde sa naučia niečo nové.

Mladí ľudia identifikovali predovšetkým tieto možnosti, kde sa niečo nové naučia: Futbal/Ihrisko, v škole – Erasmus+, krúžky, miestne organizácie.

Graf 5 Zubrohlava

Je u vás v obci možnosť zúčastňovať sa aktivít, kde sa môžeš naučiť niečo nové, čo Ťa zaujíma?

5.5 Podpora zamestnanosti mladých ľudí

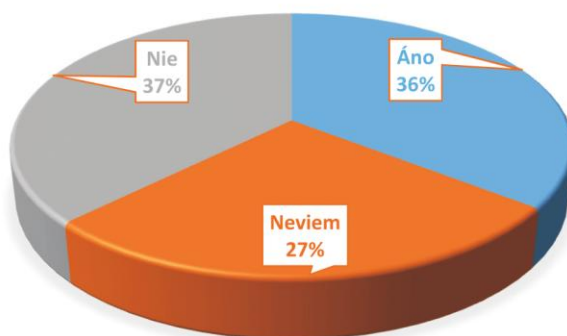
Pracovných príležitostí v rámci obce pre mladých ľudí počas štúdia/po skončení štúdia je minimum, skoro žiadne. Ľudia za prácou väčšinou dochádzajú do Námestova (5 km) a ďalej. V obci majú dospelí nad 30 rokov zriadených niekoľko remeselníckych prevádzok príp. iné formy podnikania, čo je dobrým príkladom pre mladých ľudí nebáť sa otvoriť si vlastnú živnosť. Ide väčšinou o malých podnikateľov, ktorí nevytvárajú pracovné príležitosti pre mladých ľudí.

Z tejto reality vyplýva aj názor 39% mladých ľudí v prieskume, že v obci nie je možné do budúcnosti získať prácu. Len 36% z respondentov plánuje ostať žiť a pracovať resp. podnikáť v obci. Ostatní plánujú obec opustiť z dôvodu malých možností, ktoré obec ponúka pre pracovný, spoločenský aj kultúrny rozvoj. Toto rozhodnutie ovplyvňuje aj túžba zažiť niečo iné, mimo obce ale aj nesystematické riešenia problémov zo strany vedenia obce.

Graf 6 Zubrohlava

Chceš sa po skončení školy usadiť vo Vašej obci?

ZUBROHLAVA

5.6 Podpora tvorivosti a podnikavosti mládeže

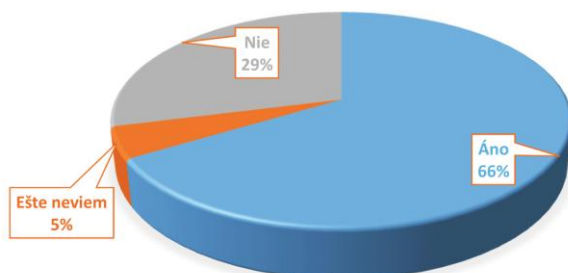
V obci v súčasnosti pôsobí skupina miestnych podnikateľov, ktorí poskytujú hlavne služby. Mladí ľudia, ktorí plánujú ostať v obci, by po skončení školy radi začali podnikáť. Momentálne ale vidia, že v obci nie sú priestory, kde by mohli rozvíjať svoje podnikanie. Väčšina z nich by sa orientovala na podnikanie v službách. 2/3 respondentov túži po slobodnom podnikaní poznačenom tvorivosťou a kreativitou.

Obec nevyvíja špeciálne aktivity na vytváranie podmienok pre rozvoj podnikania a touto témou sa systematicky nezaobrá.

Graf 7 Zubrohlava

Uvažuješ o tom, že by si po skončení školy začal podnikáť?

ZUBROHLAVA

5.7 Podpora mobility mladých ľudí

Možnosti mobility mladých ľudí sú vnímané ako nedostatočné a veľmi nízke. Jediná možnosť, ktorú mladí ľudia pomenovali sú programy Erasmus +, ktoré realizuje základná škola, alebo pre stredoškolákov niektoré stredné školy, ktoré navštevujú. Pretože obec sa nachádza na prihraničnom území s Poľskom a Českom, majú mladí ľudia možnosť vycestovať do týchto krajín. Dôvodom záujmu o tieto krajiny je malá jazyková bariéra a podobná kultúra.

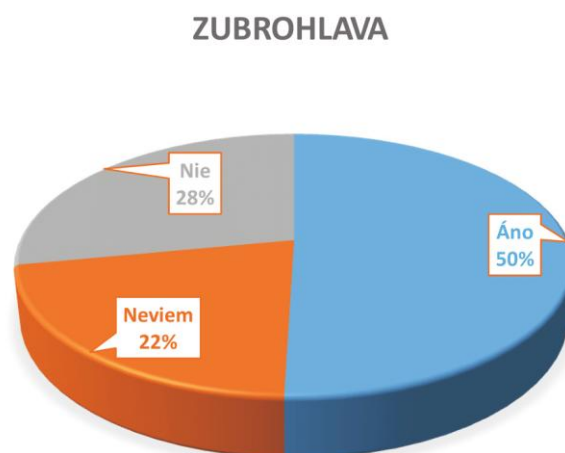
Preto až 93% mladých ľudí v prieskume tvrdí, že už boli niekedy v zahraničí. No väčšinou len v prihraničných častiach.

Na 5 bodovej škále (1 - výborné možnosti, 5 – nedostatočné možnosti) mali možnosť zdôvodniť, čo im bráni vycestovať aj do iných krajín. Za najväčšie prekážky radia 1. financie, 2. jazykovú bariéru, 3. strach, 4. čas, 5. naviazanosť k rodine, priateľom,

Až 50% mladých ľudí si myslí, že má dostatok informácií o možnostiach, ako sa dostať do zahraničia, len ich nevyužívajú.

Graf 8 Zubrohlava

Myslíš, že máš dostatok informácií o možnostiach ako sa dostať do zahraničia?

5.8 Podpora zdravia a zdravého životného štýlu

Obec má vytvorené podmienky pre podporu zdravia a zdravého životného štýlu pre mladých ľudí, ktorí sa venujú športu, hlavne futbalu. Každoročne vďaka miestnym dobrovoľníkom organizuje aj bežecké podujatie. Mladí ľudia v obci majú aj možnosť zapájať sa do športových aktivít, ktoré sa konajú v miestnej školskej telocvični mimo vyučovania.

Mladí ľudia vo väčšine nevnímajú, že by obec robila niečo pre zdravie svojich obyvateľov. Čo vnímajú je podpora športových podujatí, podpora Kvapky krvi – mobilný odber v priestoroch kultúrneho domu, ponuka na triedený zber odpadu.

Mladí ľudia tvrdia, že pre svoje zdravie sa snažia športovať, zdravo stravovať, dbať na udržiavanie čistoty v okolitej prírode a niektorí sa priznávajú, že nerobia nič.

5.9 Sociálne začlenenie vylúčených skupín mladých ľudí

Počas fokusových skupín aj okrúhlych stolov účastníci tvrdili, že v obci nežijú ľudia so sociálnym vyčlenením. Ak tam žijú starí ľudia, väčšinou sa o nich postará široké príbuzenstvo, čo je charakteristické pre rodiny z obce. To pomáha slabým ľuďom nespadnúť do sociálne vylúčeného prostredia. Jednou z aktivít, ktoré obec každoročne realizuje sú vianočné návštevy rodín, kde žijú deti so zdravotným postihnutím. V prípade potreby občanov obec rieši aj sociálnu pomoc s prihliadnutím na to, či v rodine žijú deti a mládež.

Až 75% mladých ľudí vo svojej obci nepozná mladého človeka, ktorý by bol vyčlenený. Zvyšných 25% vníma mladých ľudí, ktorých vyčlenenie spôsobuje napr. jeho zlá finančná situácia, alkoholizmus, rozdielnosť ale aj nezáujem komunity.

5.10 Podmienky pre voľnočasové aktivity

Mladí ľudia a deti v obci majú možnosť pozitívne tráviť svoj voľný čas počas celého roka v školskom klube detí (15 detí), nacvičovať divadelné predstavenia v divadelnom súbore Omladina, ktorý máva pravidelné vystúpenia (10 mladých ľudí), vo folklórnom súbore Plátenník (10 mladých ľudí), v telovýchovnej futbalovej jednote SOKOL (60 mladých ľudí) a v mládežníckych organizáciách pôsobiacich pri miestnej Cirkvi: NODAM- združenie detí a mládeže (20 detí) a eRko- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí (15 detí).

Veľká časť mladých ľudí trávi svoj voľný čas hlavne počas víkendov v miestnych krčmách, kde im okrem kofoly ponúkajú aj alkoholické nápoje.

Druhá, tiež dosť veľká skupina mladých ľudí z obce, trávi svoj voľný čas v blízkom meste Námestovo, kde posedáva v miestnych baroch. Iná z nich sa zapája do aktivít, ktoré sa realizujú v organizácií DOMKA- Združenie saleziánskej mládeže, kde chodia na stretnutia mladých ľudí, resp. pripravujú rôzne aktivity pre deti.

Z prieskumu vyplynulo, že respondenti najradšej trávia svoj voľný čas v prírode, na ihrisku, vo fitnesscentre v Námestove, doma pri počítači či televízore, vonku s kamarátmi, v podnikoch a baroch v najbližšom meste, a niektorí aj na motokrosovej trati, ktorá je v obci, miestnom klzisku či v kynologickom areáli.

Mladým ľuďom pre pozitívne trávenie času najviac chýba: spoločenská miestnosť pre mladých/Klubovňa, Park/Oddychová zóna v obci, viac možnosti športovať – napr. sprístupniť ihrisko pri škole.

5.11 Financovanie práce s mládežou

Obec v roku 2016 vyčlenila finančné prostriedky na podporu práce s deťmi a mládežou z podielových daní Ministerstva financií SR vo výške 30 000 €

Podporené aktivity v roku 2016:

Veková skupiny detí a mládeže	Typ aktivity	Počet aktivít, ktoré boli podporené	Celková suma finančných prostriedkov vynaložená aktivity
0-5 rokov (predškolský vek)	kultúrne	0	
	športové	2	1 000,00 €
	vzdelávacie	0	
	iné	0	
6-14 rokov (vek základnej školy)	kultúrne	2	11 900,00 €
	športové	2	
	vzdelávacie	3	14 000,00 €
	iné	0	
15-30 rokov	kultúrne	3	2 000,00 €
	športové	0	
	vzdelávacie	0	
	iné	0	
SPOLU:			28 900,00 €

Finančné prostriedky v obci vynaložené na podporu práce s deťmi a mládežou.	Suma v eurách
na školskú činnosť (originálne kompetencie)	315 906 €
na mimoškolskú činnosť	20 000,00 €

5.12 Odporúčania

Koncepčne riešiť prácu s mládežou v obci s dôrazom na jej potreby v oblasti voľného času a neformálneho vzdelávania.

- zriadiť v obci platenú pozíciu, aj keď na čiastkový úväzok, pracovníka pre prácu s mládežou a zabezpečiť jej pravidelné vzdelávanie k zvýšeniu jej odbornosti v širokom rozsahu práce s mládežou,
- nájsť spôsoby ako podporovať a oceňovať prácu súčasných dobrovoľníkov,
- počas roka realizovať 1-2 sieťujúce stretnutia s dobrovoľníkmi, ktoré budú viesť k zdieľaniu skúseností, vytváraniu spoločných projektov pre skvalitnenie práce s mládežou,
- hľadať spôsoby k získavaniu nových mladých dobrovoľníckych nadšencov pre prácu s mládežou v rôznych záujmových skupinách,
- vytvoriť obecnú radu mládeže, resp. iné zoskupenie mladých ľudí, ktorej hlavným poslaním bude zastupovať mladých ľudí a ich záujmy pred miestnou samosprávou,
- vytvoriť informačný kanál písaný jazykom mladých ľudí o aktuálnom dianí v obci so špecifickým zameraním na činnosť samosprávy,
- vytvoriť možnosti, ako mladým ľuďom predstaviť princípy fungovania samosprávy a ich možnosti zapojenia sa,
- na škole zriadiť žiacku školskú radu,
- zrealizovať stretnutia s mladými ľuďmi, kde im budú vysvetlené princípy využívania dotácie na dobrovoľnícke aktivity z rozpočtu obce,
- vyškoliť dobrovoľníkov nad 30 rokov ako pracovať s mladými ľuďmi tak, aby sa aj oni stali dobrovoľníkmi v záujmových skupinách,
- zosieťovať v okolí obce aj v obci organizácie, ktoré ponúkajú rozvoj mladého človeka metódami neformálneho vzdelávania,
- vytvoriť ponukový list školení, kurzov, tréningov, kde sa môžu mladí ľudia zúčastniť s cieľom získať buď základné alebo rozšírené kompetencie,
- pri rekonštrukciách objektov, resp. nových stavbách v obci pamätať na priestory, ktoré bude možné prenajať novým podnikateľom,
- hľadať možnosti ako sa môžu mladí ľudia na území obce stretávať s osobami z iných krajín (nielen z Poľska a Česka) a tým poznávať ich jazyk a kultúru, čo by mohlo pomôcť prekonať bariéry, ktoré bránia mobilite mládeže,
- prijať v rámci obecného zastupiteľstva usmernenia pre zníženie alkoholizmu mladých ľudí v obci, kde je až 5 krčiem
- vytvoriť priestor, kde by sa mohli mladí ľudia stretávať bez alkoholu, ako prevencia pre vytváranie vylúčených skupín obyvateľov v obci.

5.13 Závěry zo stretnutí mladých lidí a důležitých dospělých

Mladí sú hrdí v obci na:

Príroda v okolí obce, Plátenník, Omladina, kostol, kaplnka, P. Eva Kurjaková, Tomáš Romaňák-vzpieranie, Jakub Čiernik- boby, ihrisko, klzisko, volejbalový turnaj,

Podľa dospelých prejavujú záujem:

Výstava betlehemov, divadelné predstavenia, futbal, hasiči, Stretká NODAM

Mladým v obci chýba:

Podľa mladých:

Verejná knižnica, Nový kultúrny dom, Námestie/amfiteáter, park, Otvorené detské ihrisko, Fitko, Cyklotrasy, Nové bytovky, Opravené cesty a chodníky, Víkendy s kinom, Kúrenie v kostole, Vlek, Lekáreň, čajovňa, klubovňa bez alkoholu, Verejné stretnutia a diskusie so starostom a poslancami, aktívne mládežnícke občianske združenie, Nádej, že sa niečo zmení...

Podľa dospelých:

Zapálenosť pre život v komunite a pre veci verejné, Vytrvalosť v „dobýjaní sa“ po klubovni, knižnici.., Informácie o dianí v obci a o dianí v samospráve, Prekonávanie znechutenia

Problémy v obci, ktoré mladí vidia:

5 problémov, ktoré by sa podľa mladých mali riešiť čo najskôr (na základe dotazníka):

1. Infraštruktúra, nedostatok parkov, spoločných priestranstiev, asphaltových ciest
2. Chýbajúci priestor pre stretávanie mladých ľudí
3. Nedostatok osôb venujúcich sa mládeži a kultúrnemu životu na obci
4. Medziľudské vzťahy medzi občanmi, závisť či nepravosť
5. Výtržníctvo, Alkohol

1/ ALKOHOLIZMUS MLADÝCH: podávanie alkoholu nepľnoletým a ľahostajnosť samosprávy s porušovaním zákona

2/ Chýbajúce miestnosti pre mladých, kde by bez alkoholu trávili čas (mimo školy), spoločné aktivity pre mladých, financie pre mladých (ak ich obec niekomu dáva, tak nie mladým)

3/ Prímestská doprava

Podľa dospelých:

a/ Nedostatočná KOMUNIKÁCIA s vedením obce (starosta, poslanci)

b/ Slabá informovanosť o možnostiach sebarealizácie v obci aj o iných veciach

c/ Nie je klubovňa, park- mladí sú v krčmách (alkohol, kradnutie)

Organizácia realizujúca projekt

Rada mládeže Žilinského kraja je strešnou organizáciou detských a mládežníckych združení, parlamentov mladých, žiackych a študentských školských rád a neformálnych skupín mladých ľudí zo Žilinského kraja. Vznikla ako občianske združenie v roku 2001.

Cieľom Rady mládeže Žilinského kraja je obhajovať záujmy mladých ľudí vo všetkých oblastiach života, formou poskytovania servisu, vzdelávania a poradenstva; advokáciou, prezentáciou príkladov dobrej praxe, podporou dobrovoľníctva, obhajobou záujmov zamestnanosti mladých ľudí a ich bývania, preventívnymi aktivitami, podporou participácie mladých ľudí na živote obcí a škôl, rozvojom mládežníckych lídrov, výchovou k dodržiavaniu ľudských práv a podieľaním sa mladých ľudí na živote znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Aktivity a projekty Rady mládeže Žilinského kraja v roku 2016

Aby mladí ľudia ľuďmi boli- školenie, Keď mladí ľudia ľuďmi sú- 15 aktivít podporujúcich úctu k človeku a ľudskosť, Aby sme žili s úctou a rešpektom k človeku- kampaň, Oceňovanie aktívneho občianstva a ľudskosti, Mládežnícke financie/ škola rodinných financií- 18 sériových školení, Objav svoj talent a tvorivosť- 7 netradičných workshopových stretnutí, Cesta môjho talentu- 2 školenia v tvorbe videa, Ako talent zmenil môj život- fotosúťaž, SK MLÁDEŽ V SK PRES- kampaň, Národná konferencia mládeže- Som Talent, Podpora talentu v kraji- stretnutia s poslancami VUC, POWER ON THE SPOT- medzinárodné 8 dňové školenie, Fenomén radikalizácie mládeže- info brožúra, Posilnenie kritického myslenia- vzdelávací modul, Videá ako prvok výchovy k životu bez extrémizmu, Overovanie implementácie Štátnej stratégie pre mládež na úrovni Žilinského kraja očami mládeže- workshop, Mládežnícke elektronické modelové voľby bo NR SR 2016, Lektor vzdelávacích aktivít pre participáciu mládeže- 5- fázové akreditované vzdelávanie, Líder žiackej školskej rady- 3 fázové akreditované vzdelávanie, SLOVAK and UNESCO representations partnership for addressing xenophobia through education- školenie, Základné školenie žiackych školských rád stredných škôl, Môj talent, nadanie a jeho cesta- netradičná konferencia telemostom, Tvorba propagačných materiálov o Slovenskom predsedníctve v Rade EÚ jazykom mladých, Škola mladých lídrov- sériové stretnutia s osobnosťami, Štruktúrovaný dialóg- nahryzni, rieš a jednaj – 20 diskusných stretnutí mladých ľudí a dôležitých dospelých, Kampaň významu Slovenského predsedníctva v rade EÚ medzi mládežou, Regionálna správa o stave mládeže v Žilinskom kraji, RMŽK a úrad ŽŠK na jednej ceste k mladým - rokovania s vedením Žilinského samosprávneho kraja o možnostiach spolupráce, Infolisty zo života mládeže v kraji, Verejná zbierka: Zo srdca onko deťom, Diskusné stretnutia k štruktúrovaného dialógu na miestne úrovni- 8 workshopov, Mladý človek facilituje dialógy s rovesníkmi a dôležitými dospelými v mestách o zmenách a zblížovaní názorov mladých ľudí- 2 školenia, Na ceste ľudskosti- vianočná konferencia mládeže, 18. Valné zhromaždenie Rady mládeže Žilinského kraja, Ľudia ľuďmi sú?- prieskum, Keď ľudskosť žije- publikácia .

Vydala: Rada mládeže Žilinského kraja

Rok vydania: 2017

Tlač: Tlačiareň Kubík, s.r.o.

Grafická úprava: Mária Špenerová

Tento projekt bol podporený z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR „Programy pre mládež 2014 – 2020“, ktorú administruje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže.